

Међународни дан деце оболеле од рака - 15. фебруар 2022.

Подизање свести о малигним болестима у дечјем узрасту, важан је задатак који се обавља здружено са циљем пружања подршке напорима за обезбеђивање адекватне дијагностике, лечења и неопходне помоћи родитељима и породицама. Међународни дан деце оболеле од рака (15. фебруар) установљен је 2002. године ради уједињавања активности и слања јасне поруке у контексту претходно побројаних циљева. Утемељивач обележавања овог датума била је Међународна кофедерација Удружења родитеља деце оболеле од рака, док је део Календара јавног здравља у Републици Србији постао 2013. године.

Светска здравствена организација (СЗО) процењује да се у свету годишње постави око 400.000 дијагноза малигну болести код деце узраста 0-19 година. Најчешће врсте малигну болести у дечјем узрасту биле су леукемије, тумори мозга, лимфоми, неуробластом и Вилсов тумор. Рана и тачна дијагноза малигну болести код деце, праћена ефективним лечењем, треба да буде циљ сваког учинковитог приступа у контроли ових болести.

Успех излечења рака код деце је велики, знатно већи него у популацији одраслих. У високоразвијеним земљама света, стопа преживљавања прелази 80%. Рано откривање и тачна дијагноза малигну болести код деце могу значајно утицати на повећање вероватноће преживљавања, бољи одговор болести на терапију као и мање скупо и мање интензивно лечење. Сматра се да концепт ране дијагнозе малигну болести код деце обухвата три компоненте: знање и свест родитеља и здравствених радника о потенцијалним симптомима болести; тачну и благовремену клиничку процену и постављање дијагнозе; брз приступ потребној терапији. Постизање бољег ефекта програма који промовишу адекватан приступ у раном препознавању и тачној дијагностици малигну болести у дечјем узрасту, оствариво је као заједнички циљ (који обухвата и заједничку акцију) владиних тела, невладиних организација као и родитељских и удружења грађана.

Укупан број предшколске деце оболеле од малигну неоплазми износио је 4 у 2020. години у Београду, према подацима из популационог регистра за рак. Стопа регистроване оболеле деце овог узраста на 100.000 деце износила је 3.2. Најчешће малигну болести код деце предшколског узраста у периоду 2011-2020. године односе се на малигну неоплазме крви и лимфоног ткива, малигну неоплазме ока, мозга и других делова ЦНС, малигну неоплазме мокраћно-полног система, малигну туморе кости, коже и везивног ткива, као и злоћудне туморе штитне жлезде и других жлезда са унутрашњим лучењем.

Током 2020. године у популационом регистру за рак регистровано је укупно 10 деце оболеле од малигну неоплазми у Београду у узрасту од 7-19. година. У истој години, малигну болести (неоплазме) деце и омладине узраста 7-19 година показују стопу оболевања од 4.7/100.000. Према групама дијагноза, у популацији узраста 7-19 година, у 2020. години у Београду, најчешће забележене малигну болести биле су малигну неоплазме кости, коже, везивног ткива и дојке, малигну неоплазме крви и лимфоног ткива, затим злоћудни тумори ока, мозга и других делова ЦНС-а, као и злоћудни тумори мушких полних органа.